

Szakmai beszámoló

Ház és Ember. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Évkönyve 34. 2022

Nemzeti Kulturális Alap

Múzeumok Kollégiuma

Adatlap azonosító: A2026/N9469

Pályázati azonosító: 209188/00026

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum évkönyve a magyar néprajzi muzeológia meghatározó periodikája. A 34. kötet egy szerző kivételével a múzeum munkatársainak publikációit tartalmazza. Jelen beszámoló tárgyát képező kiadvány különösen fontos, hiszen a Szabadtéri Néprajzi Múzeum 2022. május 19-én nyitotta meg új Erdély tájegységét, amely a múzeum történetében és a magyarság épített örökségének bemutatásában is mérföldkőnek tekinthető. Az idén májusban átadott I. ütem után a tervek szerint 2025-re megvalósuló teljes koncepció szerint közel 140 épület kelti majd életre a múzeumban Erdély sokszínű épített, tárgyi és szellemi örökségét, társadalmi és etnikai összetételét. Az új kiállítási egységgel a Skanzen hatvan hektáros területe további tizenötterrel növekedett. Jelen kiadványban található írások az ehhez a hatalmas vállalkozáshoz kötődő több évtizedes kutatómunkába engednek betekintést. A szerzők tanulmányai az Erdély épületegyüttesben felépült házak, az azokban bemutatott családok és cégek, üzletek történetét dolgozzák fel, a cikkek segítségével az enteriőrök és termes kiállítások megvalósításához végzett tudományos előkészítő munkát, valamint a további egyéni kutatási eredményeket ismerhetjük meg. Mindez az új tájegység tudományos megalapozottságát ismerteti meg a szakmai közönséggel. Az évkönyv 19 tanulmányt tartalmaz, fekete-fehér fényképekkel, képeslapokkal és korabeli dokumentumokkal.

Szerkesztők: Dr. Bereczki Ibolya ágazati főigazgató-helyettes – Dr. Cseri Miklós főigazgató – Nagyné dr. Batári Zsuzsanna tudományos és ismeretátadási igazgató – Dr. Sári Zsolt általános főigazgató-helyettes – Szegedy-Kloska Tamás tudományos titkár

Szakmai lektor: Dr. Páll István

Rezümék angol és német nyelven: Kárpáti Julianna, Clemens Prinz

Tördelés: Bazsó Gábor

Olvasószerkesztő: Vári Csilla

Nyomda: Prospektus Nyomda, Veszprém

Kiadó: Szabadtéri Néprajzi Múzeum

Felelős kiadó: Dr. Cseri Miklós

A kötet tartalomjegyzéke:

1. Cseri Miklós beszéde a 2022. május 19-i megnyitóról
2. Cseri Miklós – Sári Zsolt – Nagyné Batári Zsuzsanna: Interpretáció
3. Németh Szandra – Szegedy-Kloska Tamás: A városi épületegyüttes
4. Szegedy-Kloska Tamás: Székelyudvarhely egykori kincstári postahivatala
5. Sári Zsolt: A Kós Károly féle sepsiszentgyörgyi Keresztes-ház
6. Németh Szandra: Patika a Székelycímerhez
7. Németh Szandra: A Korzó kávéház
8. Arapovics Mária: A marosvásárhelyi Bethlen Gábor szabadkőműves páholy alapítása és működése az 1904–1916 közötti forrásmunkák alapján
9. Debrődi Boglárka: A Hirsch-nyomda
10. Szegedy-Kloska Tamás: Dávid Antal Divatáru-kereskedése. Egy kézdivásárhelyi örmény származású kereskedőcsalád története
11. Vass Erika: A falusi porták
12. Szigethy Zsófia: A nyelv mint megtartó erő – az unitárus iskolák helyzete a két világháború között a tordátfalvi iskola példáján keresztül
13. Szigethy Zsófia – Arkhely Fruzsina:
14. Tódor Enikő: Vetett ág Balavásáron
15. Vass Erika: „A hit Isten ajándéka”. A nyáradgálfalvi templom kiállítása
16. Vass Erika: A négyfalusiak bukaresti munkavállalásának bemutatása a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban
17. Tömöri Szilvia: Szászok az Erdély épületegyüttesben
18. Vass Erika: A homoródalmási tárgyi kultúra múzeumi reprezentációja
19. Vass Erika: Az ünnepek megtartó ereje Csíkban

A 300 oldalas kiadvány 300 példányban készült a veszprémi Prospektus nyomdában. A kötetből hatvan példányt eljuttatunk a társintézményekbe. A szakmai beszámolót közzétettük a Hungaricana portálon.

Szentendre, 2022. október 28.

Dr. Cseri Miklós

főigazgató, szerkesztő

Igazolás

Igazolom, hogy az NKA Múzeumok Kollégiuma által a **Ház és Ember 34. A Szabadtéri Néprajzi Múzeum Évkönyve** kötete (Pályázati azonosító: 209188/00026) megjelenetéséhez nyújtott támogatás, szerződésben rögzített feltételeinek megfelelően, az előírt ingyenes példányokat a következő muzeális intézményeknek eljuttattuk:

1 Békés Megyei Könyvtár	<u>Békéscsaba</u>	Kiss Ernő u. 3.	5600
2 Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár	<u>Budapest</u>	Szabó Ervin tér 1.	1088
3 Mélius Juhász Péter Könyvtár	<u>Debrecen</u>	Bem tér 19.	4026
4 Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár	<u>Eger</u>	Kossuth Lajos u. 16.	3300
5 Dr. Kovács Pál Megyei és Községi Könyvtár	<u>Győr</u>	Hermann Ottó u. 22.	9021
6 Takáts Gyula Megyei és Városi Könyvtár	<u>Kaposvár</u>	Csokonai u. 4.	7400
7 Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár	<u>Kecskemét</u>	Piaristák tere 8.	6000
8 II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár	<u>Miskolc</u>	Görgey A. u. 11.	3530
9 Móricz Zsimond Megyei és Városi Könyvtár	<u>Nyíregyháza</u>	Szabadság tér 2.	4400
10 Csorba Győző Könyvtár	<u>Pécs</u>	Universitas u. 2/A	7622
11 Balassa Bálint Megyei Könyvtár	<u>Salgótarján</u>	Kassai sor 2.	3100
12 Somogyi Károly Városi és Megyei Könyvtár	<u>Szeged</u>	Dóm tér 1-4.	6720
13 Vörösmarty Mihály Könyvtár	<u>Székesfehérvár</u>	Bartók B. tér 1.	8000
14 Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár	<u>Szekszárd</u>	Széchenyi u. 51.	7100
15 Pest Megyei Könyvtár	<u>Szentendre</u>	Pátriárka u. 7.	2000
16 Versegly Ferenc Könyvtár	<u>Szolnok</u>	Kossuth tér 2.	5000
17 Berzsényi Dániel Könyvtár	<u>Szombathely</u>	Dr. Antall József tér 1.	9700
18 Tatabánya Megyei Jogú Város József Attila Megyei és Városi Könyvtár	<u>Tatabánya</u>	Fő tér 2.	2800
19 Eötvös Károly Megyei Könyvtár	<u>Veszprém</u>	Komakút tér 3.	8200
20 Deák Ferenc Megyei Könyvtár	<u>Zalaegerszeg</u>	Deák tér 6.	8900
21 Nádasy Ferenc Múzeum	<u>Sárvár</u>	Várkerület 1.	9600
22 Debreceni Református Kollégium Múzeuma	<u>Debrecen</u>	Kálvin tér 16.	4026
23 Gödöllői Városi Múzeum	<u>Gödöllő</u>	Szabadság tér 5.	2100
24 Fővárosi Törvényszék Könyvtára	<u>Budapest</u>	Markó u. 27	1055
25 Zempléni Múzeum	<u>Szerencs</u>	Huszárvár 11.	3900
26 Szatmári Múzeum	<u>Mátészalka</u>	Kossuth u. 5.	4700
27 Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményei Nagykönyvtár	<u>Sárospatak</u>	Rákóczi út 1	3950
28 Hollókői Falumúzeum	<u>Hollókő</u>	Kossuth út 82.	3176
29 Budapesti Történeti Múzeum	<u>Budapest</u>	Szent György tér 2	1014
30 HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum	<u>Budapest</u>	Kapisztrán tér 2-4	1014
31 Iparművészeti Múzeum	<u>Budapest</u>	Pf. 271.	1475
32 Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum	<u>Budapest</u>	Rákóczi út 42	1072
33 Magyar Nemzeti Galéria	<u>Budapest</u>	Szent György tér 2	1014

34	Petőfi Irodalmi Múzeum	<u>Budapest</u>	Károlyi utca 16	1053
35	Magyar Nemzeti Múzeum	<u>Budapest</u>	Múzeum krt. 14-16	1088
36	Magyar Természettudományi Múzeum	<u>Budapest</u>	Ludovika tér 2	1083
37	Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár	<u>Budapest</u>	Városliget	1367
38	Néprajzi Múzeum	<u>Budapest</u>	Kossuth L. tér 12.	1055
39	Országos Műszaki Múzeum	<u>Budapest</u>	Kaposvár u. 13/15	1117
40	Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár	<u>Budapest</u>	Apród u. 1/3	1013
41	Szépművészeti Múzeum	<u>Budapest</u>	Dózsa Gy. u. 41.	1146
42	Damjanich János Múzeum	<u>Szolnok</u>	Kossuth tér 4.	5000
43	Déri Múzeum	<u>Debrecen</u>	Déri tér 1.	4026
44	Dobó István Vármúzeum	<u>Eger</u>	Vár 1.	3300
45	Dornyay Béla Múzeum	<u>Salgótarján</u>	Múzeum tér 2	3100
46	Ferenczy Múzeum	<u>Szentendre</u>	Kossuth Lajos u. 5	2000
47	Göcseji Múzeum	<u>Zalaegerszeg</u>	Batthyány Lajos utca 2	8900
48	Herman Ottó Múzeum	<u>Miskolc</u>	Görgey Artúr utca 28.	3530
49	Janus Pannonius Múzeum	<u>Pécs</u>	Káptalan utca 5.	7621
50	Jósa András Múzeum	<u>Nyíregyháza</u>	Benczúr tér 21	4400
51	Kecskeméti Katona József Múzeum	<u>Kecskemét</u>	Bethlen krt. 1	6000
52	Kuny Domokos Múzeum	<u>Tata</u>	Váralja u. 1-3	2890
53	Laczkó Dezső Múzeum	<u>Veszprém</u>	Erzsébet stny. 1	8200
54	Móra Ferenc Múzeum	<u>Szeged</u>	Roosevelt tér 1-3	6720
55	Munkácsy Mihály Múzeum	<u>Békéscsaba</u>	Széchenyi utca 9.	5600
56	Rippl-Rónai Múzeum	<u>Kaposvár</u>	Fő u. 10	7400
57	Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum (Esterházy-palota, Radnai-gyűjtemény)	<u>Győr</u>	Király u. 17	9021
58	Savaria Múzeum	<u>Szombathely</u>	Kisfaludy Sándor utca 9	9700
59	Szent István Király Múzeum	<u>Székesfehérvár</u>	Országzászló tér 3.	8000
60	Wosinsky Mór Megyei Múzeum	<u>Szekszárd</u>	Szent István tér 26	7100

Szentendre, 2022. október 28.

Fodor Andrea
könyvtáros